

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
Pe străinătate 300 Lei

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNIA UNITA din BLAȘ

Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR

Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc după tarif

A murit Regina Maria!

O veste îngrozitoare ni-a sguđuit pe toți, luni seara. O veste sosită prin radio, care, cu toate că era așteptată din clipă în clipă, ni-s'a părut totuși prea crâncenă, prea dureroasă, prea de tot fără de milă: vestea morții Reginei Maria.

Neamul românesc așadar a rămas orfan. Buna și milostiva lui regină, frumoasa zână ca din povești a Țării, Ileana Cosinzeana noastră, Maica răniților din marele război, Mama Românilor, Mama Țării, artista de o gingășie neîntrecută, poeta și scriitoarea a cărei renume a trecut peste țări și mări, Regina Maria a României, nu mai este! Ea ne-a părăsit, dus, pentru totdeauna!

După 11 ani de văduvie, înainte cu câteva zile de ziua de sf. Ilie când s'a dus pentru vecie Regele Ferdinand, și cu câteva zile înainte de a-și fi putut prăzni ziua numelui, ea se duce, pleacă spre patria veșnică, unde nu este nici durere, nici întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit.

Iar noi rămânem orfani, fără regină, fără mamă, fără inima ei atât de gingașă, tocmai acum, în această epocă de grea prefacere, de mare frământare internă și externă, când gurile tunurilor varsă foc și pară, atât în depărtata Chină, cât și în mult pătimitoarea Spanie.

Până o știam pe Ea lângă noi, ocrotitoare și apărătoare a noastră, care era gata să jertfească pentru țară orice, ne simțeam par'că mai siguri, mai mângâiați, mai tari. Acum însă cu adevărat »căzut-a cununa de pe capul nostru«, părăsindu-ne-a mama noastră, iar noi, orfanii, plângem, plângem și suspinăm, și nu ne pntem mângâia, asemenea Rahilei din Scriptură care și-a pierdut copiii.

Iată ce scriam noi în această gazetă, în Nr. 8 din 20 Martie 1919, despre Regina Maria, cu prilejul plecării ei în străinătate ca să statornicească pacea dela Paris:

»Primirea strălucită pe care i-a făcut-o lumea din Paris, generalii vestiți și căpeteniile Armii francezești, nu ne miră. Oamenii aceia cunosc de aproape și cunosc bine toate jertfele aduse de această femeie fără pereche pentru neamul nostru. Ei știu, că în cele mai grele clipe ale Țării Românești; când pământul Țării

era călcat de copitele cailor nemțești, bulgărești, turcești și ungurești; când în frumosul palat regal din București petrecea îngânfatul general Mackensen; când nemții sugeau ca niște lipitori blăstămate sângele bieților țărani români; când roadele țării erau trimise la Berlin ca să mântuiască de perire poporul fiământ alui Wilhelm II; când Rușii ne-au tradat și vândut;

când din întreagă țara mai rămăsese numai un mic colț în Moldova neocupat de dușmanii în care băntuia foamea și mai ales băntuia boale cumplite; atunci, în cele mai sguđuitoare vremuri din istoria neamului nostru, regina aceasta a rămas neclintită în credința ei tare, că vom învinge. Viața ei, în cei aproape doi ani de crâncene suferințe, a fost o viață de apostol și mucenicie. Alerga dintr'un spital într'altul, din tranșee în tranșee, mângâind pe cei întristați cu sufletul, alinând durerile celor bolnavi și întărind pe cei slabi. Mergea între soldați, în linia de foc, îndemnându-i la luptă pe viață și moarte pentru apărarea moșiei strămoșești, împotriva unui dușman lacom și hrăpăreț. Prezența Ei în mijlocul bolnavilor și răniților și în mijlocul soldaților de pe front, făceau minuni. Și când, silită de împrejurări, România a încheiat pacea dela București, prin care trebuia să dea țării ungurești o fâșie lungă de pământ dela

graniță, Regina a străbătut pe rând toate satele cari trebuiau să treacă la Ungaria, intra în căsuțele mici și sărăcăcioase ale țărănilor noștri și-și lua, cu lacrimi în ochii, rămas bun dela toți, spunându-le, să nu-și piardă nădejdea, pentru că dreptatea trebuie să învingă și România va fi o țară mare, care va cuprinde pe toți Români de ori unde sub o singură stăpânire.

Iar când, vineri în 6 Iunie 1919, Regina Maria condusă de Regele Ferdinand și însoțită de Domnița Ileana, a sosit la Blaș, iată ce scriam despre ea:

»La spatele Domniței, o făptură înaltă, mlădioasă, cu văl alb pe cap, cu frunte ca laptele, cu ochii mari ai Ilenuței... Gură zimbitoare. Ființa întreagă li zimbește! Un zimbet cald, pătrunzător, care te înalță, te cucerește din cea dintâi clipă. Ne învăluie cu privirea, ne îmbrățișează par'că, ca mama pe copiii pe cari li caută de mult și i-a găsit în sfârșit. Cu brațele mă-tăsoase cuprinde pe mica Principesă... Și par'că ne cuprinde pe noi, pe toți, cari nu mai știm să ne dăm seama, dacă trăim aieva sau visăm un basm bătrân cu »a fost odată«.

Iar »când, după sfârșitul slujbei din Catedrala B'ajului, scumpul nostru Rege și adorata noastră Regină, au ieșit pe pridvorul Mănăstirei, pentru ca să primească închinarea celor 70—80 de mil de țărani, veniți din depărtări mari la Blaș, ceiceșne aflam în nemijlocita apropiere a Familiei Regale am văzut, ceace nu ne venea să credem.

Di preșident al Consiliului Dirigent, Dr. Iuliu Maniu, a prezentat pe Mama DȘale Reginei. Atât Regele cât și Regina s'au întreținut mai multă vreme cu vrednica bătrână, iar Regina a îmbrățișat-o și sărutat-o pe frunte. Mama dlui Maniu a rămas uimită de atâta dragoste și, mai multă vreme, nu a putut rosti nici un cuvânt. Astfel a știut să-și răsplătească Regina suferințele îndurate în prinsoarea bolșevicilor din Pesta.

Încă o scenă dela Blaș!

»În vremea aceasta sub pridvorul Catedralei se desfășură o icoană, de o duioșie, care nu se poate tălmăci în grai. Un mănunchiu de fetițe drăgălașe, îmbrăcate în haine albe, cari presăraseră flori în calea Suveranilor, și au stat toată vremea alături sub ochii Reginei, acum ași smulg cununițele de pe creștetele lor plăpânde și le întind Mamei noastre, a tuturor. Degetuțele înghețate de frig li-se încurcă în șuvițele de păr auriu și ochii le lacrimăază de neizbândă.

Regina se apleacă peste zidul pridvorului, le descurcă şuvițele de păr bălai, le pune mâna pe creștet și le mângâie fețele umede.

Le primește cununițele dragi, le adună în mâna sa moale de Regină, și le duce cu sine ca cea mai plăcută amintire. Cununițe udate cu lacrimioare de copile!

Așa a fost Regina Maria!

Și acum: «Adu-ți aminte, Doamne, ca un bun de roaba ta și câte în viață a greșit iartă-i ei: că nimeni nu este fără de păcat, ci numai tu, celace poți și celorce au adormit a le da odihnă» și »Ou sfinții odihnește, Hristoase sufletul roabei tale, unde nu este durere, nici întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit».

Viața Reginei

Regina Maria s'a născut la 29 Octombrie 1875 în Anglia, ca fata principelui Alfréd duce de Edinburg și ca nepoata reginei Victoria a Angliei și a țarului Nicolae II al Rusiei. S'a cununat cu principele Ferdinand de Hohenzollern—Sigmaringen în Decembrie 1892. Din căsătoria aceasta s'au născut: Majestatea Sa Regele Carol II, Principesa Elisabeta care fusese regină a Greciei, Majestatea Sa Regina văduvă Mărioara a Jugoslaviei, Prințul Nicolae și Arhiducesa Ileana soția Arhiducelui Antoniu de Habsburg. A mai avut un copil, pe Prințul Mircea, care a murit pe când era de 4 ani, în timpul marelui războiu.

Ea a fost mama răniților și a bolnavilor, ceea ce a dovedit în războiul din 1913, când nu se temea să intre în spitalele celor cuprinși de holeră, și în marile războaie, când a îndrăznit să intre, zi de zi, în spitalele celor cuprinși de cumplita boală a tifosului exantematic.

Dela venirea ei în România a fost legată de România cu toată ființa, ceea ce a și spus la Vălenii de Munte în anul 1923: »Am venit în țară foarte tânără și am devenit una cu voi cu toți. Am dorit dela început vizitarea României Mari; am purtat-o la inima mea și am luptat pentru împlinirea etc.»

Altădată, la începutul marelui războiu, în 1914, când se vorbea serios de abdicarea regelui Carol I. și de plecarea familiei regale din țară, dacă nu va merge alături de Germania, Regina Maria declară hotărât: »Cum să părăsesc acest popor, care începuse să se încreadă în mine și să privească spre mine ca la nădejdea cea viitoare; să părăsesc munca mea, viitorul meu, dreptul meu de a mă odihni pe veci în pământul românesc? Nu, nu; așa ceva nu se va putea întâmpla nici odată!... Chiar dacă Alții s'ar hotărî să plece, eu m'aș fi înfipt cu copiii mei în pământul acesta și, ca să ne desprindă de el, ar fi trebuit să smulgă și inimile din noi».

Regina Maria a fost mare scriitoare. Iată cele mai de seamă scrieri ale sale: »Țara mea«, »Regina cea rea« apărută în 1916, »Drumuri și icoane din vremea războiului« apărută în 1919, »Dor nestins« (1920), »Ilderim« (1921), »O legendă din muntele Athos« (1923), »Vocea de pe Munte« (1924), »Memoriile Reginei Maria a României« (1925), »Povestea vieții mele« în 3 volume, »Regine încoronate« în 2 volume, »Măști« roman, și multe novèle în diferite reviste române și străine.

Regina Maria a fost și o mare artistă în pictură. Are câteva pânze minunate, cari au o valoare într'adevăr mare.

Gingășia ei apoi se vede mai ales în aranjamentul castelului dela Bran și dela Balcic, care din urmă e cu adevărat un castel ca din povești.

Boala și moartea

De câteva luni Regina Maria avea o boală de ficat și de splină. Această boală mai întâi a curat-o în țară, apoi în străinătate. Din spitalul din Drezda a sosit în țară la Cernăuți sâmbătă. Simțindu-se rău, nu a mai putut continua călătoria spre Sinaia decât noaptea la orele 9 și 15, însoțită fiind de d. general E. Baliff, profesor dr. S'örmer, profesor dr. Hortolomei profesor dr. Lascar și suita Reginei

sosind la Sinaia duminică 17 Iulie ora 8,45 dimineața.

La gară au așteptat-o Majestatea Sa Regele Carol II., Măria Sa Marele Voievod Mihai de Alba Iulia și Alteța Sa Regală Principesa Elisabeta. Au dus-o numai decât la castelul Pelșor.

În călătorie a avut mari vărsări de sânge din ficat. Din cauza aceasta audiențele și vizitele au fost strict oprite pe timp de 30 de zile.

Luni s'a dat următorul comunicat: »Starea sănătății Majestății Sale Regina Măria a devenit foarte gravă. Astăzi a survenit o nouă abundentă pierdere de sânge, Majestatea sa este foarte anemică (fără sânge). Pulsul 120, respirația 28».

Luni după amiază la orele 5,38 Majestatea Sa Regina a adormit în Domnul, fără dureri, fără chinuri, fără suspinuri. Și-a dat scumpul Ei suflet în mâinile Celui Atotputernic, fiind de față Majestatea Sa Regele, Măria Sa Marele Voievod Mihaiu, Alteța Sa Regală Principesa Elisabeta și Înaltpreasfinția Sa dr. Elie Miron Cristea Patriarhul României.

Pregătiri pentru înmormântare

Pe scumpa noastră Regină, îndată după moarte, au luat-o în primire doctorii, cari au înbalzamat-o, ca să se poată ținea trupul ei acela frumos cel puțin o

săptămână, până vor putea-o vedea toți cari au iubit-o și au parale ca să meargă la Sinaia, la București ori la Curtea de Argeș.

În zilele de 19 și 20 Iulie trupul ei minunat va fi așezat pe catafalc în Castelul Peleş, ca apoi în ziua de 21 să fie așezat pe un tren regal care-l va duce la București. Acolo apoi, în Castelul Cotroceni, Regina Maria va primi în ultimă audiență întreagă țara, în zilele de 22 și 23 Iulie.

În ziua de 24 Iulie, la ora 18, un tren regal va pleca dela București la Curtea de Argeș, unde în ziua de luni 25 Iulie se va face înmormântarea.

Curtea Regală a luat din acest prilej un doliu de 6 luni, dintre cari 3 luni mare doliu.

Cel dintâi a fost încunoștințat despre moartea Reginei Excelența Sa Nunțul Papal Cassulo, care a plecat numai decât la dl ministru de externe Comnen și i-a arătat marea jale a Preatericitului Părinte dela Roma.

Guvernul a dat poruncă numai decât, ca toate gările dela Sinaia și până la București, și dela București până la Curtea de Argeș, să se împodobească cu culoarea violet sau lila, o amestecătură de culori dintre albastru și roșu.

În veci pomenirea ei!

Nu-i măsură

de păr. canonic I. Agârblicean

Nu de mult am stat de vorbă cu om care a călătorit prin Germania, Franța, Grecia, Suedia și Norvegia. A trecut prin orașele de căpetenie ale acestor țări, dar mai mult a finut să cunoască satele de acolo, pe țărani, pe plugari. I-a văzut și în zile de sărbătoare, și în zile lucrătoare, și în sate mari și în cătune. I-a văzut și ce se hrănesc, și cum își petrec.

Întors acasă mi-a mărturisit că e mare deosebire între țărnimea acelor țări și țărnimea noastră, în toate. Nu sunt așa deștepti și primitivi ca țărani noștri. Sunt puțin prietenoși. Dar locuiesc toți în case de piatră și cărămidă, multe cu etajnici nu prea poți deosebi satele lor de țărnimile noastre. Se hrănesc bine, mănâncă mult și beau bine, dar fără beție. Sunt harnici, lucrează întins. În sărbători blăncurile sunt pline. De băut, de petrecut, își petrec cei mai mulți acasă, în familie. Hărnicele lor sunt simple și trainice. Nu iau din cisme și din bocanci tari. Ghețe de lac nu se pot vedea la sate. Nici mătăsuri, la femei. Sunt chiar urii îmbrăcați, și femelele și în zile de sărbătoare.

Aproape nu este familie de țărani care să nu aibă libelul său de depunere la bancă. Sunt sobri, harnici și cruțători. Apoi numitul lux, nu s'a încuibat în satele lor. Sunt cu măsură în toate.

De aceea, având un pământ neasemnat mai sărac decât cel din România, sunt mai voinici, mai puternici, mai sănătoși decât țărani noștri.

Ceia-ce i-a bătut mai mult la ochi cunoscutului meu în acele țări străine, a fost chiar acest fapt: oamenii trăiesc bine, dar simplu. Nu se iau după domni și doamnele dela oraș. Și așa câștigă mulți cheltuiesc puțin, și rar intră în casele lor sărăcie.

O pricină de mari rele în România această lipsă de măsură a românului românesc: cheltuește mai mult decât câștigă, și cheltuesc, de cele mai multe ori, lucruri nefolositoare.

Opinci, cizme, călțuni în satele noastre? Nu mai află nici de leac, mai ales la țară. Ghele scumpe, chiar de lac? Câte țărani merg într-o Duminică printr'un sat bândțean, sau aproape toată partea de miazăzi a Ardealului, și veți vedea.

Satele noastre se umplu tot mai mult cu lucruri de îmbrăcăminte scumpe și proaste, cu care n'ai ce face pe sate. Fetele noastre cari slujesc la oraș, nu-și mai adună nici un ban de sestre cu toată simțirea bund ce o au; toată o dau pe rochii, călțarii, paltoane, ghete.

Nu știm ținea măsura în ce ni-se cade și nu ni-se cade, în ce ne este de folos și ce stricăciune.

Și de-aici urmează multă lipsă, sărăcie și nemulțumire în țara întreagă.

Congresul diecezan al Agru-lui din Eparhia Cluj-Gherla

În zilele de 9 și 10 Iulie s. c., a avut loc în frunța comună Năsăudeană Sângeorz-Băi, congresul anual al „Agru“-lui din Eparhia Cluj-Gherla. Festivitățile au început odată cu deschiderea comitetului diecezan central de sub conducerea d-lui prof. univ. Dr. Alexandru Borza, cărui organizația locală a Agru-lui din Sângeorz, i-a făcut o primire caldă, venind la gară în corpore și cu drapelul „Reuniunii Mariană“. Dl. revizor școlar Maxim Popoc, în calitate de președinte al organizației „Agru“ și dna Silvia pr. Buga în calitate de prezidență a Reuniunii Mariană, au adus comitetului salutul cuvenit, mărturisindu-și credința, că munca ce se depune de aceste două asociații pentru întărirea și promovarea credinței creștinești, este cu adevărat un apostolat. A răspuns dl. prof. Dr. Al. Borza și dna Silvia Dr. Aclu prezidenta Reuniunii Mariană din Sângeorz, mulțumind pentru caldă primire ce li-a făcut comitetelor.

Satul era îmbrăcat în haină de sărbătoare. Dela primărie până la Biserică, (o distanță de 4—500 metri), drumul era pavozat cu covoare tineri îmblânziți deoparte și alți așezându-se în mijloc, având și un arc de triumf cu inscripția „100 ani stăpâne“, executată din frunze de brad.

La orele 11.30 se încep lucrările administrative ale congresului în localul școlii din sat, având prezenți amândouă asociațiile, numărând frumos de membri; iar după masă la orele 3, satul întreg împreună cu organizațiile din jur venite pentru congres, așteaptă

în fața primăriei sosirea Ex. Sale I. P. S. Dr. Iuliu Hossu, pentru a încheia în Sângeorz-Băi odată cu congresul, șirul vizitațiilor canonice din Vicariatul Rodnei. Primirea Ex. Sale s'a făcut de comitetele „Agru“-lui și ale Reuniunilor Mariană. După cuvântările ocazionale, Ex. Sa Dr. Iuliu Hossu cere binecuvântarea Domnului asupra lucrărilor congresului și asupra acestei comune, și își exprima mulțumirea că vede pe toți fiii Bisericii la locul cuvenit, sperând că în aceste ceasuri trebuie să eșim cu toții înălțați sufletește în armonică lucrare pentru Sf. Biserică, căci bucuria va fi a celuia, pe care li slujim.

Urmează vecernia cu predica p. can. I. Agârbiceanu, după care, prin a doua ședință administrativă a comitetului Agru-lui diecezan, lucrările primei zile de congres au sfârșit.

A doua zi, Duminică 10 Iulie, se continuă programul congresului dela orele 7 dimineața cu utrenie și mărturisirea membrilor Agru-lui și a Reuniunii Mariană și cu slujba arhierască, în timpul căreia se sfințește Biserica. La orele 14, Ex. Sa I. P. S. Dr. Iuliu Hossu încuviințează deschiderea ședinței festive a Congresului, în prezența dlui prefect al Jud. Năsăud Col. Dumitrache, a autorităților locale, a membrilor și credincioșilor în mare parte intelectuali. Expirând în acest an mandatul comitetului ales la congresul din Huedin în anul 1933, se procedează la alegerea noulor comitete, rămânând la Agru ca prezidenți tot dl. prof. Dr. Al. Borza, iar la Reuniunea Mariană este aleasă de prezidență dna Breban.

În cadrul congresului, a conferențiat p. can. Iuliu Pop din comuna Maleru jud. Năsăud, despre „Rostul Agru-lui în combaterea sectelor“, conferință bine documentată și ascultată cu viu interes.

După discuțiile avute, congresul în unanimitate votează următoarea moțiune:

MOȚIUNE

votată în Congresul Diecezan al AGRU-lui din Eparhia Cluj-Gherla în ziua de 10 Iulie 1938, în Sângeorz-Băi.

Congresul Eparhial al AGRU-lui, întrunit în Sângeorz-Băi în ziua de 10 Iulie 1938, își exprimă și cu această ocaziune alipirea nestrămutată către Sfântul Părinte, urmașul Sfântului Petru păstorul sufletesc al întregii lumi catolice și simbolul unității adevăratei Biserici a lui Isus Hristos.

Sub înțeleapta și de Duhul Sfânt inspirată cărmuire a Sfântului Părinte, se revărsă peste neamurile și noroadele pământului o nelămurită alipire către credința și poruncile legii lui Isus. Din această credință izvorește o puternică iubire frățească, care încheagă pentru veșnicie state naționale și leagă nedeslipit pe stăpâniți de stăpânitorii inspirați de învățătura divină a Mântuitorului lumii.

Din aceleași roade spirituale s'a adăpat în cursul veacurilor trecute, și neamul românesc, Roma eternă, leagănele neamului și al credinței noastre străbune, a cimentat pentru eternitate și temelii Statului nostru românesc în actualele sale hotare firești și a legat pentru totdeauna neamul românesc de actuala sa dinastie și de înțeleptul Rege Carol al II-lea, îndrumătorul propășirii noastre și ctitorul României triumfătoare, exprimându-i omagii de fidelitate și supunere nelămurită.

Congresul exprimă adâncă sa dragoste către Prea Sfințităi Episcopi români uniți și înconjoară cu devotament filial pe Înaltpreasfințitul episcop Iuliu, părintele său sufletesc.

Cu acest prilej Congresul își îndreaptă gândul către guvernul Majestății Sale exprimându-și sentimentele sale de înaltă și aleasă prețuire pentru opera de ridicare a neamului nostru pe care

o realizează cu atât de mare străduință, rugându-L să aibă în vedere la aprecierea desideratelor Congresului, rolul istoric nepieritor pe care l-a avut Biserica noastră la redeschiderea națională și-l are la întărirea conștiinței unității noastre etnice.

Congresul reînnoiește cu fermă speranță în împlinirea lor, postulatele Bisericii române-unițe, formulate și în congresele trecute:

1. Rugăm stăruitor să se respecte dreptul Bisericii noastre naționale la onorurile publice cu ocazia serbărilor naționale.

2. În armată, pentru soldații români-uniți, să se dea preoți militari de aceeași lege.

3. În școli să se treacă în programa de studii, ore de religie suficiente pentru educația sufletească a tineretului. Cerem insistent înființarea posturilor de cateheți în comunele cu mulți elevi.

4. Congresul Diecezan rămâne partizan al ideii unui organ zilnic de publicitate și al concentrării publicațiilor existente.

5. Dorește în sfârșit să înceteze orice tendință de învrăjbit între credincioșii celor două

Bisericii românești naționale, colaborând în adevăr și iubire, pentru întărirea Neamului și înălțarea Țării.

După acestea congresul la sfârșit, urmând un banchet la care iau parte peste 60 persoane, unde toastează Ex. Sa Dr. Iuliu Hossu, Dl. prefect Col. Dumitrache, Dr. E. Dunca, Dr. Leon Scridon — Bistrița, Prof. Dr. Al. Borza, Prof. Dr. Sever Pop, Cluj și Dl. Prof. I. Buta.

Președinte
Prof. Dr. Alexandru Borza

Secretar general
Prof. Ioan Bota

Mussolini ca muncitor agricol. În săptămâna trecută în Italia s'a deschis în mod sărbătoresc treeratul grâului. La această sărbătoare a plugăriei a luat parte șeful guvernului italian, d. Mussolini, însoțit de numeroși miniștri și gazetari. Cel dintâi snopi aveau să fie aruncați în mașina de treerat de însuși dl. Mussolini. Spre uimirea oaspeților însă, șeful Italiei nu s'a mulțumit numai cu atât. El a continuat să muncească la batoza de treerat ca orice muncitor. Treceau ceasurile unul după altul și dl. Mussolini lucra fără răgaz cu fața plină de sudoare și corpul desbrăcat până la brâu, ca și când n'ar fi avut altă treabă mai bună de făcut, decât să ajute la batoză. Băeții și fetele nu-l putea răzbi cu snopii. Ba oamenii nici nu se puteau ținea de el și au trebuit să fie mereu schimbați cu alții odihniți. Însoțitorii lui se uitau cu nedumerire la el. Oaspeții și miniștrii căutau umbra și încercau să se ferească de dogoreala soarelui. Când cel din urmă snopi au fost aruncați pe batoză și-a încetat și Mussolini lucrul și a părăsit aria de treerat în strigătele de bucurie ale muncitorilor.

Mânia

Mânios este cel ce se întărită și se necăjește pentru un lucru care nu-i place, nutrind în sufletul său și dor de răzbunare.

Mâniosul, în clipita mâniei, nu mai este om, ci fiară sălbatecă: își încrețește fruntea, își întoarce ochii, îngălbinește, scrâșnește din dinți, sbiară, dă din mâni și din picioare, așa că dacă ar privi în clipita aceea în oglindă nu s'ar recunoaște. Mâniosul e plin de răzbunare, nu numai față de oameni, ci și față de animale, așa că e vai și amar de capul acelor cari îi ies atunci în cale.

Mânia este păcat, și încă mare și de moarte, afară de cazul când mania e dreaptă, cum a fost cazul Mântuitorului când a scos, având biciul în mână, pe vânzătorii de boi, oi și porumbi și pe schimbătorii de bani din biserică; ori în cazul lui Moise, când, reîntorcându-se de pe muntele Sinai, și aflându-i pe Evreii închinându-se vițelului de aur, a aruncat din mâinile sale cele două table ale legii, pe cari le-a primit dela însuși Dumnezeu, și le-a sfărâmat sub munte.

Dar chiar și dacă n'ar fi păcat, noi trebuie să ne ferim de mânie, pentru că aceea strică sănătatea, întunecă mintea, ne face să făptuim multe nedreptăți și ne indușmănește cu oamenii.

Omul mânios mai întâi îngălbinește, pentru că îndatăce se mânie cineva, veninul din fiere se varsă în sânge. De aceea au și căpătat unii oameni gălbinare din mânie, iar pe alții i-a lovit guta sau damblaua. Asemenea este omul mânios varului, care se burzluiește, îndatăce ajunge în atingere cu apa, începe a fierbe și a crepa. Tot asemenea se burzluiesc și oamenii mânioși și păr'că creapă de necaz și de ciudă îndatăce-i atinge cineva cu vreo vorbă neplăcută. Asemenea este omul mânios albinei, care-și pierde acul și moare, îndatăce împunge pe cineva; pentru că și omul mânios mai mult își strică și-și decăt altora. Drept spune deci Cartea Înțelepciunii lui Isus Fiul lui Sirah (30, 25): »Pisma și mania împuținează zilele«.

O altă urmare a mâniei este întunecarea minții. Încă marea filozof grec Aristotel (născut la 384, mort la 322 înainte de Hristos) spunea, că, precum strică și întunecă fumul ochii, tot așa întunecă și mania mintea. De aceea mâniosul asemenea este unui om beat sau unui om nebun.

Și, câte nedreptăți nu s'au făcut din mânie! Câte nedreptăți și pagube! Asemenea este mania unui rău ieșit din alvie ori unei ruperi de nori, care prăpădește tot ce-i vine în cale. Într'o privință, mâniosul mai rău este chiar și decât o fiară sălbatecă, fiindcă un leu, oricât ar fi el de mânios, se îmblânzește când se vede în fața unui alt leu; tot asemenea și păsările răpitoare nu se răzbună asupra semenelor sale; pe când mâniosul își răz-

bună tocmai asupra semenilor săi. — La un țaran cu stare bună a venit într'o zi un măcelar ca să-i cumpere o vacă. 5000 Lei i-a plătit măcelarul pentru vacă. Bani țaranul i-a lăsat pe masă, până l-a petrecut pe măcelar. Când s'a reîntors în cameră, a observat, spre marea lui spaimă, că copilul său de doi ani a aruncat în foc banii și tocmai se minuna, cum se răsucesc și ard de frumos. În marea sa mânie, țaranul atunci i-a tăiat copilului, cu o singură lovitură de bardă, mâna din umăr. Văzându-o aceasta soție-sa, și-a scăpat copilul de 4 săptămâni în apa de baie, de s'a înecat; ceea ce observând țaranul, s'a urcat în pod și s'a spânzurat de cureaua cioarecilor. — Iată ce face mania!

Mânia ne indușmănește cu oamenii, de aceea se și ferește orice om din calea mâniosului, precum se ferește din calea unui câne turbat. Sf. Ioan Gurădeaur zice că e mai ușor să trăiești împreună cu fiarele sălbatece, decât cu omul mânios; pentru că fiarele oricât de sălbatece ar fi, se îmblânzesc, pe când omul mânios nici decăt.

Mânia însă strică și sufletului.

De aceea zice Domnul la psalm 36, 8: »Părăsește mania și lasă iuțimea!« Iar în Cartea a treia a Impăraților se zice: »Zis-a Domnul (către Ilie): Ieși și stai pe munte, înaintea feții Domnului! Ca iată Domnul va trece și înaintea feții Domnului va fi vijelie năprasnică ce va despica munții și va sfărâma stâncile, dar Domnul nu va fi în vijelie. După vijelie va fi cutremur, dar Domnul nu va fi în cutremur. După cutremur va fi foc, dar nici în foc nu va fi Domnul. Iar după foc va fi adiere de vânt lin, și acolo va fi Domnul« (19, 11—12).

Așadară Domnul urește mania, vijelia, cutremurul, focul și iubește liniștea.

Mai zice apoi Domnul în epistola întâie a sf. apostol Pavel către Timotei: »Vrem ca bărbații să se roage în tot locul, ridicând mâni cucernice, fără de mânie și fără de gălceavă« (2, 8). În epistola sf. Iacob (1, 19) zice Domnul: »Știți, frații mei preaiubiți, orice om să fie grabnic să asculte, zăbavnic să vorbească, zăbavnic la mânie«. Iară în epistola către Coloseni a sf. apostol Pavel ni-se poruncește: »Acum deci lepădați și voi toate acestea: mania, iuțimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de rușine, din gura voastră« (3, 8):

Din toate aceste locuri ale sf. Scripturi se vede limpede că Dumnezeu nu iubește pe omul mânios, și că prin urmare sufletul nostru suferă mult pe urma acestui păcat. La sf. evanghelist Matei apoi ni-se spune verde: »Eu însă vă spun vouă că tot cel ce se mânie pe fratele său în deșert, vrednic va fi de osândă« (5, 22). Așadară oamenii mânioși se vor pedepsi cu osânda veșnică.

Să vedem acuma armele împotriva mâniei.

Să ne propunem tare că în mânie, nici nu vom vorbi, nici nu vom făptui nimica. Înțeleptul Athenodor l-a stătuț pe Augustus, împăratul Romanilor, ca, de câte ori se mânie, să zică alfabetul, adecă cele 24 de litere. Un alt filozof păgân, Clinias, avea obiceiul să cânte o cântare frumoasă ori de câte ori se mânia.

Să imităm pe apostoli cari, în timpul furtunei de pe mare, și-au luat refugiul la Isus, rugându-l: »Doamne, mântuește-ne

că perim«. Așa să facem și noi când observăm că ne cutropește furtuna mâniei, să ne rugăm lui Dumnezeu, care ne scăpa din primejdie.

Mai este apoi un mijloc, tot pe atât de bun: să ne gândim adecă, de câte ori suntem cuprinși de mânie, la blândetea Mântuitorului, care tocmai prin aceasta s'a impus atât de mult oamenilor de pe acele vremuri.

Intrucât am fi făcut apoi cuiva vreo pagubă ori nedreptate în mania noastră, să ne nizuim a-l împăca și a aduce la cale paguba sau nedreptatea făcută. E atât de frumos când cineva, știind că l-a supărat pe deaproapele său în mânie, îi roagă de iertare!

În sfârșit, să nu uităm de sfatul sf. apostol Pavel către Efeseni: »În mânie nu păcătuți. Soarele să nu apună peste întăritarea voastră« (4, 26), și veți scăpa de osândă.

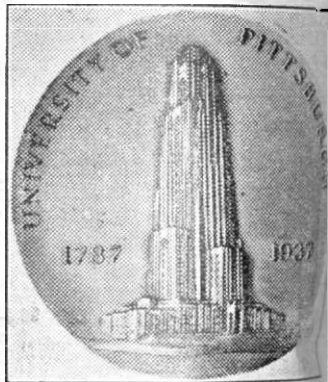
Părintele Iuliu.

O catedră românească la Pittsburgh

De o vreme încoace țara noastră începe să devină tot mai cunoscută peste hotare. Expozițiile ținute la Paris, Londra, Polonia, Jugoslavia și Cehoslovacia au fost foarte reușite și au atras atenția celorlalte țări asupra noastră.

Mulțumită propagandei făcută în America, țara noastră a ajuns să fie cunoscută și acolo.

Acum vine vestea că la Universitatea din Pittsburgh, unul din cele mai înfloritoare orașe ale Americii, s'a înființat o catedră românească. În chipul alăturat se vede palatul acestei școli înalte, la care se învață și românește și strălucit pot să ne cunoască mai bine frumusețile grăului nostru. Această veste pe noi numai bucura ne poate.

O pereche de boi înghițită de pământ

Nu-i șagă ci trist adevăr, iubiți cetățeni! Întâmplarea aceasta nenorocită s'a petrecut zilele trecute în com. Sechereu, pl. Zlatna, județ Alba, când cărașul minier Ioan Adam, cu această comună, transporta minerea (plumb) din care se scot pietrii prețioase) pe muntele Fericea. La un moment dat, într'un podel mic cum înaltau boii greoi cu carul — boii erau par ca prin minune — iar carul cu propaga rupt, rămâne la marginea unei gropi fără de fund! Omul, ce din norocire era înapola carului se înspălmântă și apropiindu-se cu groasă căuta înzadar să mai vadă boii... A leștit în satul și comisele de ingineri la fața locului care au constatat că de pe vremea Daco-Romanilor a fost aci un vârtej de mină de sare metrii afunzime, iar stratul de pământ de sare supra fiind abea de 1 1/2 metru, fiind slăbit înmulțat de ploii, sub greutatea boilor s'a prăbușit în adânc.

Pagubă și frică localnicilor, pentru că se știe unde și câte asemenea vârteje n'ar mai fi prin măruntălele acestor munți minieri, pe care zi și noapte mișună mulțime de oameni. Se impune o cercetare serioasă de către...

taglierii societăților miniere din loc, măcar a dramurilor dacă nu a întregului hotar al comunei respective. De unde le lucrăsc sutele de milioane Soc. „Mica“, „Pyrit“, „Concordia“, facă atât în interesul sărmanilor locuitori — și în urma-urmelor și al lor pro-prie, iar pe I. Adam să-l despăgubească de paguba suferită! Aceasta ar fi calea cinstită! (s. o.)

Talpa Țării

Cine a trăit la sat și cine cunoaște mai de aproape viața țăranului, s'a putut convinge că arăcat de liniștit apare, țăranul nostru are o grijă deosebită pentru virtute și viața neîntinată și o neliniștită sufletească în fața neprevăzută, care stă la temelia vieții pământești.

Situația țăranului este grea, fiindcă nu-și poate vinde produsele muncii, valorificându-le și vânzându-le pe un preț de nimic negustorilor dela oraș, cari în majoritate sunt jidani. Astfel țăranului îi rămâne truda muncii zadarnice, îngreunându-i-se puțința de a înainta.

Negustorul jidan în schimb, fără să contribuie și dânsul la muncă, trăește ușor pe spatule țăranului, căci el vinde produsele cu un preț mare și astfel câștigă ușor în bogăție. Țăranul, atât în timp de pace cât și în timp de război, este baza și talpa Țării, și de aceea merită o soartă mai bună.

Unii țărani, vrând să formeze, alt viitor copiilor lor, îi duc la oraș, ca acolo să-i facă domni, înscriindu-i la Liceu cu gândul ca apoi să urmeze și Universitatea. Astfel se explică faptul, că'n ultimul timp în România numărul studenților a crescut considerabil.

Intr'o privință e bine aceasta, ridicându-se o mulțime de oameni de știință. Dar relele sunt mai multe și mai mari decât binele, pentru că foarte mulți rămân cu diplomele în buzunar, fiindcă la Stat nu mai sunt locuri vacante și nici serviciile particulare nu mai pot intra?

Ce le va rămâne de făcut, acestor tineri cu diplome? — Să se întoarcă iarăși la sat, la plug? — E greu!

Iată ce e de făcut. Băieții să urmeze cel puțin patru clase de Liceu Comercial și să învețe o meserie sau comerțul. A munci nu e rușine, ci a lenevi! Deviza lor să fie: „Muncă și progres“. — Să respectăm munca și să stimăm pe cei ce muncesc!

Numai astfel vor putea lua Românii locurile pe care le merită și care acum sunt în mâinile străinilor. Atunci nu vor mai fi șomeri români în Țara lor scumpă și bogată. Atunci se va desminții cântarea: „Munții noștri aur poartă, noi cerșim din poartă'n poartă!“

Când frânele Țării, cari sunt comerțul și meseriile, vor fi în majoritate în mâinile Românilor, atunci putem spune cu mândrie, că suntem stăpâni pe averea noastră națională!

Să fim credincioși bisericii noastre naționale, să fim solidari și disciplinați; să punem o bază nouă și cinstită Țării noastre prin comerțul și industria românească, contribuind astfel la progresul Țării noastre, într'o Românie, puternică și pe veci a Românilor!

Flaviu A. Degan
Angrosist comercial, Deva

Gazetă nouă. Incepând cu 15 Iulie la Sibiu apare o gazetă nouă: „Armata Domnului — Ius Biruitorul“. Cuprinsul ei este de natură religioasă informațivă. Este o gazetă scrisă în graul poporului, menită în special oamenilor dela sate. Pe noi cari de ani de zile ne străduim să răspândim învățăturile bune în popor, apariția unui nou tovarăș de muncă în acest greu și spinos ogor numai bucura ne poate.

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA

In Palestina curge sânge — Doi ani dela izbucnirea războiului din Spania — Primejdie de război în Răsărit — Prigoană religioasă și în Germania — Soarta unui vestit conducător austriac

Ce se petrece în Palestina

Turburările se țin lanț. Departe de a se liniști lucrurile, s'au încurcat și mai mult, așa că orice nădejde de siguranță și pace acum pare cu totul nimicimă. Iotâmplările din vremea din urmă au sporit mult neliniștea și au făcut ca situația să fie și mai rea.

Vineri la Ierusalim un necunoscut a aruncat o bombă, în una din cele mai umbrite străzi, rănind grav 114 Arabi și omorând 18 din ei.

Acest lucru a produs o mare nemulțumire între Arabi. Când morții și răniții au fost duși la spital, mulțimile de arabi au ingenunchiat în fața lor, arătându-și prin aceasta marea lor durere.

În fața valului de ură arabă care se ridică din ce în ce mai amenințător, evreii se pregătesc de rezistență, așa ca englezii vrând să liniștească lucrurile, au de luptat și cu ei, nu numai cu Arabii.

Se crede că vor fi arestați și numeroși conducători evrei și trimiși în lagărele de concentrare, alături de mulți șefi arabi, până ce se vor liniști lucrurile.

În multe părți au fost ciocniri între Arabi și Englezi. La Haifa Arabii au provocat deraierea trenurilor și au tăiat liniile telefonice.

Luptele din Spania

Anul acesta, în 13 Iulie, s'au împlinit doi ani de când s'a aprins flacăra războiului pe pământul Spaniei. De atunci uriașa vărsare de sânge n'a încetat nici pentru o clipă. Acum când scriem noi aceste rânduri războiul e în toi.

Naționaliștii au deslănțuit o puternică ofensivă pe frontul dintre Teruel și Marea Mediterană. Se crede că însuși generalul Franco va lua comanda acestui atac.

Spre a le închide drumul și a opri cu orice preț căderea Valenciei, bolșevicii au îngreunat între Mora de Rubiense și Sagunto ultimele lor rezerve de soldați, vr'o 200 de batalioane, adică 160.000—200.000 de oameni.

Naționaliștii își continuă însă înaintarea. Prin ocuparea orașelor Albatrosa și Albentosa ei au intrat în provincia Valencia, una din cele mai întărite provincii care se mai află încă în stăpânirea bolșevicilor. Descurajarea acestora este mare. În vremea din urmă, cu toată rezistența lor înversunată, ei au mai pierdut și alte localități.

Semne de război

Primejdia izbucnirii unui nou război în Răsărit este tot mai mare. Semnele care se arată de acolo numai pace și gânduri bune nu vestesc.

Acum se spune că Rușii au trimis o întregă divizie de soldați în Manchuria, care se află în stăpânirea Japonezilor. Trupele rusești au înaintat pe pământul Manchuriei pe o distanță de 40 kilometri, ocupând localitatea Shanfeng.

Vestea aceasta a produs mari nemulțu-

miri în Japonia, care a și cerut Rusiei ca să-și retragă în cel mai scurt timp trupele din Manchuria.

Rușii însă nu s'au prea speriat de amenințările Japoniei și, în loc să-și retragă trupele, ei au ocupat încă și alte localități. Aceasta înseamnă că Rușii doresc cu orice preț războiul, căci Japonezii nu se lasă și vor încerca să-l izgonească de acolo cu armata.

Prigoana bisericii catolice din Germania.

În Germania prigoana bisericii catolice este în tolu. Propaganda împotriva bisericii catolice e la ordinea zilei, tot asemenea și propaganda împotriva sfintei cruci. Libertate religioasă nu mai este, slujbele și sf. liturghii nu se mai pot ține decât cu îngăduință polițienească, catechismul nu se mai poate propune în școli, toate societățile și tovarășile catolice au fost disolvate, se face mare propagandă împotriva căsătoriei religioase. Aceasta ni-o spune însuși marele ziar al Preafericitului Părinte Papa dela Roma, Din regiunea Baden 21 preoți catolici au dispărut și nu li-se mai știe de urmă.

Prințul Starhemberg se află în mare mizerie.

Prințul Rüdiger de Starhemberg, fost subcancelar al Austriei, fostul proprietar a 27 castele și a sute de mii de jugere de pământ, nu mai are ce mânca de când s'a înstăpânit dl Hitler asupra Austriei. Cu puținii bani ce i-au mai rămas a plecat în Anglia, ca să-și caute vreun oficiu. Soția sa, vestita teatralistă Nova Gregor, care s'a retras din viața de artistă, acum s'a angajat din nou la Bayreuther din Viena ca teatralistă, ca să-și poată hrăni unicul copil pe care-l are dela prințul Starhemberg. Acum prințul Starhemberg caută o slujbă la Londra, unde-și va duce și soția și copilul, îndată ce va vedea că-i de trăit. Iată cum trece lumea aceasta și deșertăciunea ei.

Un deputat care și ține cuvântarea în versuri.

În săptămâna trecută noul parlament rusesc și-a început lucrările. Printre deputații cari au vorbit în primele ședințe a fost și poetul Lebeder Kumacl. Acesta și-a ținut aproape întreagă cuvântarea în versuri.

Sicriul cu fluier.

E vorba de o descoperire nouă. O mașinărie care se pune în sicrie odată cu mortul și care înlătură primejdia îngropării omului de viu. E de ajuns o mișcare cât de mică a celui îngropat de viu, că fluierile dela mașinărie și încep să sune, dând de veste celor vii, că cel înmormântat încă nu-l mort și trebuie să fie desgropat.

Elevii liceului comercial român unit de băieți din Blaj, de sub conducerea Păr. dir. Iuliu Malor, s'au reîntors din excursia făcută la Ghergheni, Ghilcoș, Chelle Bicazului, Tecuci, Iași, Chișinău, Cetatea Albă, Bugaz, Galați, iar de aci pe Dunăre prin canalul Sulina pe Marea Neagră cu vaporul, apoi la Constanța, Carmen Sylva, București și Ocna Sibiului. Darea de seamă asupra acestei frumoase excursii de cunoaștere a țării va fi scrisă la gazeta noastră de Dl. Prof. Olimpiu I. Barna, în toamnă.

Cursuri agricole la Blaj. Camera de Agricultură a județului Târnava Mică a organizat în ziua de 10 Iulie cursuri agricole, împreună cu excursii pe la fermele din jurul Blajului. Au luat parte dnl. învățători însoțiți de plugarii și elevii mai mari din comunele Veza, Clujud, Spătac, Splni, Tiur, Crăciunel și Bucerdea. Din acest prilej le-au fost arătate plugarilor veniți o mulțime de lucruri frumoase și li-s'au dat temelnice și folositoare învățături pentru viitor.

Mazăre de acum câteva mii de ani. Un grădinar englez a semănat boabe de mazăre, găsite în mormântul regelui egiptean Tutankamon, care a trăit cu câteva mii de ani înainte de Hristos. Spre marea lui mirare boabele, deși vechi de mii de ani au încolțit. Vișele sunt de un verde frumos, iar păstăile cu boabe sunt de un albastru închis.

Mulțumită. Curatorul bisericii române unite din Mighindoaia, jud. T. Mare aduce și pe această mulțumirile sale dlui Iuliu Albini din Zlatna, pentru frumoasa donație de 3000 lei, făcută acestei biserici.

O femeie care a născut de 7 ori câte doi gemeni. Femeia Angela Dafin din Veneția (Italia) a născut până acum de 7 ori câte doi gemeni. Căsătorită la vârsta de 20 ani, ea a ajuns ca în vreme de 7 ani să aibă 14 copii, șapte băieți și șapte fete. Toți copiii ei sunt în viață și se bucură de o sănătate frumoasă.

Mal tare ca un avion. La capătul pământului trăiesc un fel de păsări care se pot lua la întrecere, în străbaterea distanțelor mari cu cele mai luși și mai bune avioane. Aceste păsări își pun ouăle la capătul de nord al pământului și pleacă de-și petrec iarna la capul de sud, făcând astfel un drum de 40.000 kilometri.

Țigări fără foiță. Doi unguri, un inginer și un scriitor au izbutit să înlocuiască foița de hârtie la țigări cu un fel de foiță făcută din tutun, mult mai bună și mai sănătoasă. Cel doi fericiți descoperitori au primit pentru descoperirea lor 1 milion dolari. Doctorii spun că aceste țigări sunt cu mult mai economice și mai sănătoase decât cele făcute cu foiță de hârtie.

Două femei se încaieră din cauza unui bărbat. Femeile Olga Datgatu și Maria Carunga din Chișinău trăiau de multă vreme în dușmănie mare din cauza unui tânăr, Tamarin, care era prieten cu amândouă. Cum nu și-l puteau împărți, cele două femei se urau de moarte una pe alta. În zilele trecute întâl-

nindu-se pe stradă s'au luat la ceartă. Dela vorbe și sudălmii repede au trecut la bătăle și între cele două prietene s'a încins o pârulă strășnică. Numai cu mare greutate au putut fi despărțite de vecini, cari s'au săturat să le mai vadă bătăndu-se.

60 de cununii țigănești deodată. Țiganii din Gorciu, un satuleț lângă Brașov trăiau cu toții necununăți, erau adică concubinari. Cum această stare urită de lucruri nu mai putea să dăinuiească, prefectul județului Brașov a dat ordin ca toți țiganii concubinari să fie duși la primărie și biserică și acolo să fie cununăți. Naș a fost însuși prefectul județului, care le-a ținut tinerilor înurăței la sfârșitul cununiei, o cuvântare frumoasă, arătându-le însemnătatea pasului pe care l-au făcut și sfătându-i să se poarte frumos și bine, ca să facă din numele de țigan un nume de cinste și fală, nu unul de rușine și ocară.

Un an închisoare pentru 3 lei. Locuitorul Ion Cernel din comuna Perecina (Basarabia) pe când mergea către casă dela târg din Chișinău, în marginea orașului a fost atăcat de un hoț înarmat. Acesta a încercat să-l jefuiască, dar n'a găsit la el decât 3 lei. Fiind anunțată poliția, aceasta a aflat pe hoț și l-a trimis în judecată care l-a osândit la un an temniță și 1000 lei amendă.

A omorât numai femei. Curtea cu jurați din Liège (Belgia) a osândit la moarte o femeie, Maria Bedder, care a trimis pe lumea cealaltă, otrăvindu-le, nu mai puțin de 11 femei și a mai încercat să facă de petrecanie încă la alte cinci. Învățații și judecătorii au căutat să vadă ce a îndemnat-o pe această femeie să facă de petrecanie la atâtea din semenele ei.

† Traian Mihai paroh gr. cat. în Hiltăș, dieceza Lugojului, a adormit în Domnul în 6 Iulie, la orele 7 dimineața, în etate de 55 ani și într'al 25-lea an al preoției. În mormântarea s'a făcut joi în 7 Iulie la orele 6 p. m. în cimitirul parohial. Îi deplânge văduva îndurerată, un fiu, o fiică și două surori. Fie-l jărâna ușoară și amintirea vecinică!

Liceul Comercial Român Unit de băieți - Blaj

Nr. 1577-38.

Aviz școlar

Anul acesta Liceul nostru va funcționa cu următoarele clase: cursul inferior cu clasele I, II și III, iar cursul superior cu V-VII urmând ca în anul școlar viitor cursul inferior să se întregască cu clasa IV.

În clasa I se pot înscrie absolvenții cursului primar, cari au vârsta între 10 și 13 ani, iar în clasa V absolvenții a patru clase de gimnaziu teoretic ori comercial și de școala normală sau seminar, făcând examen de admitere la următoarele materii: în scris la I. română și științele comerciale, iar oral la I. română, geografia României, științele comerciale, matematici și I. franceză.

Primirea în Liceu se face în baza unei cereri timbrate, înalțată cel mult până în ziua de 31 August 1938. Elevii cari cer pentru prima oară ca să fie înscriși în Liceul nostru, vor prezenta deodată cu cererea și următoarele acte: a) actul de naștere dela ofițerul stării civile, b) actul de botez dela parohia respectivă, c) certificatul școlar despre ultima clasă, d) certificatul de naționalitate și e) buletinul de revaccinare... Elevii cari au urmat în anul trecut la noi, vor alătura la cerere avizul școlar trecut, semnat de părinte.

Taxa școlară este de Lei 2400 în cursul superior și 1400 în cel inferior. Afară de aceasta elevii vor mai plăti în plus 100 Lei taxă de stricăciuni, 100 Lei taxă de excursie, 50 Lei taxă specială pentru fondul de construcție al Inspectoratului Regional Școlar din Cluj, 100 Lei pentru poligonul de tir și 30 Lei pentru Societatea de Lectură, deci total lei 2780 pentru cursul superior și 1780 pentru cel inferior. Această taxă se va plăti în 3 rate și anume la înscriere 1780 resp. 789, la Crăciun 500 și la cerere, și în rate lunare, în Sept. 1180 resp. 980 Lei, în celelalte 8 luni (Oct.-Mai) câte 200 resp. 100 Lei lunar. Elevii repetenți plătesc în plus o supra-taxă de 500 Lei. Elevii minoritari plătesc cu 1000 Lei mai mult decât Românii. Elevii merituosi vor fi scutiți de cel mult 1000 ori cel puțin 500 Lei.

Toți elevii sunt obligați să poarte uniformă școlară, cel din clasele VII și VIII uniformă premilitară. Pe brațul stâng vor purta brodat, pe o bucată de stofă verde închis, formă patrată de dimensiunea 6/6 cm., inițialele liceului și numărul de ordine. Și anume cel din cursul superior vor avea cusut numărul cu fir de aur, iar cel din cursul inferior cu fir de argint. Elevii cari nu sunt premilitari sunt obligați să aibă și uniformă de străjer.

Încălzirea celor mai mulți elevi se va face în internatul școlii, în oraș neputându-se aranja nimenea cvartir decât cu știrea prealabilă a Direcțiunii.

Examenle de corigență, atât pentru elevii ordinari cât și a celor particulari, se vor ține în zilele de 2-3 Septembrie, dimineața la orele 8. Taxa Lei 100 de materie. Fără de cerere timbrată nu poate fi admis nimenea la acest examen.

Examenle particulare încep la 1 Septembrie, conform programului afișat la școală.

Examenle de admitere, atât ale elevilor ordinari cât și a celor particulari (pentru cl. I numai întrucât s'ar anunța peste 50 elevi), se țin la 5 Septembrie. Pentru clasa V fac examen de admitere toți elevii, și anume la baza unei cereri timbrate. În zilele de 5 Septembrie, între orele 8-9 resp. 9-10 în scris, iar în zilele de 6-7 Septembrie oral. Taxa este de Lei 200.

Examenle de bacalaureat se țin în zilele de 20 Septembrie până la 10 Octombrie. Cererile de înscriere se adresează către Direcțiunea Liceului la care a absolvit școala, până la 31 August.

Cursurile încep vineri în 9 Septembrie dimineața cu sf. liturgie.

Ce avantajii au absolvenții gimnaziilor și liceelor comerciale.

„Absolvenții gimnaziilor comerciale vor obține certificate de absolvire, după ce vor face încă un an de practică comercială, într-o întreprindere comercială sau publică cu caracter economic. Acest certificat dă dreptul la ocuparea de funcțiune și la reducerea stagiului militar.

Absolvenții liceului comercial dobândesc certificate de absolvire a liceului comercial, după ce vor face practică un an într-o instituție sau casă de comerț. Acest certificat le dă drepturile prevăzute în legea de recrutare, nu însă și pentru admiterea în instituții de învățământ superior. Pentru admiterea în funcțiunile publice este necesar bacalaureatul comercial.

Tuturor absolvenților legea le acordă 1. Scutirea de orice impozit pentru primul an dela înființarea întreprinderii; în noile provincii, această scutire va fi de 3 ani. 2. Preferință la preluarea oricarei întreprinderi ce se deschidează pe teritoriul țării. 3. Preferință cu 5%

la Vechiul Regat și 10% în noile provincii asupra prețurilor concurenții la furniturile publice. 4. Un credit de scont la Banca Națională ce va fi acordat absolvenților gimnaziilor și școlilor comerciale sau licențiați ai Academiei de Comerț, care au recomandat motivată a Consiliului de îndrumare. 5. Un ajutor bănesc a cărui alocație va fi fixată de Consiliul de îndrumare, motivat. Toate acestea în baza noii legi a învățământului comercial.

Blaș, la 15 Iulie 1938.

DIRECȚIUNEA

Internatul Liceului Comercial Român Unit de băieți, Blaș

Condițiuni de primire

1. În Internatul Liceului Comercial de băieți — care începând cu 1 Septembrie 1938 va funcționa complet, independent, cu bucătărie proprie, în localul închiriat în acest scop — se pot înscrie elevii Liceului Comercial din toate clasele (I—VIII).

2. Taxele pentru anul școlar 1938—39 sunt următoarele:

- a) Taxa de întreținere 9500 Lei
- b) baie și tacâmuri 250 „

Taxele trebuiesc achitate trimestrial în 3 rate și anume: la intrare în Internat: 3500 Lei + 250 Lei taxa de baie și ta amuri. La reîntoarcerea din vacanța de Crăciun: 3000 Lei și la reîntoarcerea din vacanța de Paști: 3000 Lei.

În cazuri bine motivate și în urma unei prealabile înțelegeri cu Direcțiunea Internatului, taxa de întreținere se va putea achita și în rate lunare de câte Lei 1000. În acest caz la intrarea în internat se va achita cel puțin 1700 Lei, iar restul, lunar, în așa fel ca cel mai târziu la 30 Mai 1939, taxa să fie complet achitată.

3. Trusoul necesar se compune din: 1 cearșaf, 2 cearșafuri pe saite, 1 perină, 2 fețe de perină, 1 pătură groasă sau 1 plapomă cu fețe de plapomă, 2 cuverturi de pat din țesătură albă, 1 palton, haine uniformă Kaky, 6 cămeși de zi, 2 cămeși de noapte, 5 izmene, 1 pereche pantaloni de baie, 2 șervete de masă, 1 pahar, 4 ștergare (prosoape), 6 perechi ciorapi, 10 batiste, 2 perechi ghete bune, 1 pereche pantofi de noapte, 1 perle de haine, 1 perle de dinți, 2 perle de ghete. Uniformă de străjer sau premilitar.

Pe toate rufe ce se dau la spălat se vor pune înțelalele elevului cu ață colorată, iar după ce se va fixa numărul de control se va achita și aceasta.

4. Internatul dispune de 10 burse à 3500 Lei, cari se pot obține prin concurs în luna Septembrie, și de 8 locuri de elevi creștințerei cari vor achita taxa de întreținere cu o reducere de 3500 Lei în serviciul celor ce prestează la Internat. Pentru obținerea acestor beneficii se vor face cereri speciale la începutul anului școlar, însoțite de acte de pauză, de studii și purtare morală. Se va ține în vedere mai ales situația materială a părinților, purtarea bună și progresul în studii al elevilor.

5. Cererile de înscriere în Internat (neînscrise) se adresează Direcțiunii, până la 1 Septembrie 1938. Locurile în Internat fiind limitate la număr de 80, este bine ca părinții elevilor să înainteze cererile cât mai de vreme, pentru a putea obține loc în Internat. Internatul asigură elevilor o educație aleasă, în parte morală și creștină, și o îngrijire cât se poate de bună.

Blaș, la 15 Iulie 1938.

DIRECȚIUNEA

ȘCOALA NORMALĂ ROMÂNĂ UNITĂ DE ÎNVĂȚĂTORI, BLAȘ

Nr. 1570—1938.

AVIZ ȘCOLAR

1. În clasa I sunt vacante 22 burse de câte 4.000 lei, și 18 semiburse de câte 2.000 lei. Se primesc în această clasă absolvenți de cel puțin patru clase primare, în vârstă între 12—15 ani. Cererile de primire se vor înainta Direcțiunii școlii cel mai târziu până în seara zilei de 31 August. La cererea legal timbrată (8+1), semnată de părintele sau tutorul elevului, se vor anexa următoarele acte: 1. Extras de botez; 2. Extras de naștere; 3. Act de vaccinare; 4. Certificat școlar; 5. Certificat comunal prin care să se facă dovadă că elevul e fiu de cetățean român; 6. Certificat comunal prin care să se arate numărul copiilor din familie, vârsta fiecăruia, averea părinților și impozitul ce plătește către stat, județ și comună.

2. Concurenții vor depune un examen de admitere în ziua de 7 Septembrie, la ora 8 dimineața. Examenul se face din I. română, aritmetică, istoria Românilor și geografia României, după programa clasei a patra primară. Concurenții vor fi examinați și din punct de vedere medical, precum și asupra auzului muzical. Nu vor fi admiși la concurs decât băieți deplin sănătoși și cu auz muzical.

3. Fostii elevi vor anexa la cererea legal timbrată numai avizul școlar și eventualele acte ce le lipsesc.

4. În clasele II, III și IV se primesc și elevi de la licee sau gimnazii, dacă au media anuală cel puțin 7.

5. În clasele II—VIII se primesc, în limita locurilor vacante, și elevi de la alte școli normale însă numai prin transferare aprobată de On. Ministru.

6. Toți elevii vor fi interni. Externi pot fi numai elevii din localitate, cu aprobare specială din partea Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc.

Condițiile pentru întreținere în internatul școlii se publică separat.

7. Taxa școlară pentru clasele I—IV este de 375 lei, iar pentru clasele V—VIII 1175 lei, cari se vor plăti în două rate egale, la înscriere și la 8 Ianuarie. Fiecare elev va mai plăti, la înscriere, o taxă de 50 lei pentru fondul de construcție al Inspectoratului școlar din Cluj, 100 Lei pentru poligonul de tir, 100 lei pentru fondul de excursie.

8. Înscrierile se fac în zilele de 7 și 8 Septembrie. Cursurile încep în 9 Septembrie, ora 8.

9. Examenele de corigență se vor face în 5—6 Septembrie și vor consta din o probă scrisă și una orală. Corigenții vor plăti o taxă de 100 lei de fiecare materie, iar repetenții 500 lei pentru repetență.

10. Examenele integrale pentru elevii rămași neclasificați în Iunie, se fac în 6 Septembrie.

11. Absolvenții clasei IV, cari au fost respinși la examenul de admitere în clasa V, din sesiunea Iunie a. c., vor face acest examen în zilele de 6—8 Septembrie.

12. Toți elevii sunt obligați să aibă violină, pe care o vor prezenta înainte de înscriere.

13. Elevii vor purta uniformă școlară și număr de ordine. Străjerii sunt obligați să aibă și uniformă de străjer, iar premilitarii uniformă de premilitar.

14. Cererea de înscriere iscălită de părintele sau tutorul elevului, se socotește ca obligație pentru îndeplinirea tuturor condițiilor din acest aviz școlar, de aceea, până la data de 31 August a. c., vor înainta cereri iscălite de părinții lor și foștii elevi ai școlii.

Blaș, 14 Iulie 1938

DIRECȚIUNEA

Gimnaziul Industrial Român Unit, „St. Iosif“ Blaș

Nr. 455—938

Aviz școlar

Pentru anul școlar 1938—39 dăm publicității următoarele:

Gimnaziul industrial are 4 clase. Absolvenții clasei a 4 a pot trece în clasa 5-a a unui liceu industrial. Elevii cari doresc a se înscrie în cl. I trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să aibă etatea între 11—15 ani, să fie absolvent de cel puțin 4 clase primare. Dispensă de vârstă până la 6 luni în minus sau de 2 ani în plus poate fi acordată numai de Minister. Cererile de înscriere timbrate legal se vor înainta către Direcțiunea școlii până la 31 Aug. însoțite de următoarele acte: 1. Certificat școlar; 2. Act de cetățenie; 3. Extractul de naștere și 4. Buletin de revaccinare. La intrarea în școală toți elevii vor fi supuși unei vizite medicale.

Prin cererea de înscriere reprezentantul legal al elevului trebuie să-și ia angajamentul de a se supune legilor regulamentelor și programelor școlare etc. etc. (Art. 20 din regulament). În cazul când reprezentatul legal al elevului își va călca acest angajament, directorul împreună cu conferința diriginților va putea să elimine pe elev din școală.

Examenele de corigență se țin la 1—3 Septembrie pentru toate clasele.

În cazul când numărul candidaților prezenți la înscriere (în cl. I-a) va fi mai mare decât cel al locurilor disponibile, înscrierile se vor face pe baza unui examen de admitere, care se va ține la 4—7 Septembrie. Examenul de admitere constă:

a) Din două probe scrise. Cea dintâi va fi din limba română, cuprinzând aproximativ 15 rânduri dictate dintr-o carte de citire pentru cl. IV-a primară la care se vor aprecia scrisul, ortografia și punctuația. A doua va fi o problemă de aritmetică de forța clasei IV-a primare.

b) Dintr-o probă orală de citire, cu întrebări asupra cuprinsului și asupra cunoștințelor gramaticale cu aplicațiuni la textul citit.

Școala are 2 secții: tâmplărie și lăcătușerie-mecanică.

Elevii cari doresc a se înscrie în cl. II—IV vor înainta cerere până la 25 Aug. c.

Absolvenții cursului primar complet (de 7 clase) pot fi admiși în cl. III a unui gimnaziu industrial însă numai în urma trecerii unui examen de diferență teoretic și practic. Examenul teoretic va fi trecut la limba germană, geometrie, fizico-chimice, desenul geometric și desenul de proiecțiuni după programa din clasele I și II ale gimnaziului industrial. Examenul practic constă din executarea unei lucrări practice cu subiectul din programa clasei II a gimnaziului industrial (Art. 111 din regulament).

Elevii primilor doi ani ai gimnaziului industrial pot trece de la specialitatea la care s'au înscris la altă specialitate pe baza unui examen de diferență. Acest examen se ține la 1—3 Sept. (art. 112 din regulament).

Elevii cari au terminat clasa I sau cl. II a unui gimnaziu teoretic, agricol, comercial, seminarial sau a unei școli normale pot trece în clasa următoare a unui gimnaziu industrial pe baza unui examen de diferență teoretic și practic. Acest examen se ține la 1—3 Sept. (art. 113 din regulament). Examenul este la fel cu acela arătat la art. 111 din regulament.

Pentru anul școlar 1938—39 s'au stabilit următoarele taxe:

1. Taxa de înscriere 800 lei anual și se plătește integral la înscriere în școală.

2. Taxa specială pentru elevii dela lăcătușerie-mec. 111 lei anual și se plătește la Crăciun, sau cel mai târziu la 8 Ianuarie 1939.

3. Taxa de construcție pt. Inspectoratul Regional școlar 50 lei anual de fiecare elev.

4. Taxa de repetență (pentru elevii repetenți) 500 lei anual și se plătește la înscrierea în școală.

5. Taxa examenului de corigență 100 lei de obiect.

Școala are internat pt. 60 elevi. Elevii cari vor fi primiți în internat trebuie să aibă următoarele efecte: 1 saltea, 1 perină, 2 cearceafuri, și 4 rânduri albituri pentru corp, perii pt. haine și ghete, tacâm, pahar și două servete pt. masă. Rufele vor purta număr de ordine. Elevii vechi vor avea numărul din anul trecut, iar celor noui li-se va comunica de-odată cu avizul de primire în școală. Numărul va fi cusut cu fir roșu la loc vizibil.

Elevii cari își procură îmbrăcăminte noui să-și cumpere de culoare cachi.

Halatul de atelier este obligator. E preferabilă culoarea gri sau vânăta.

Taxa de întreținere în internat este de 6000 lei anual și să plătește în 3 rate: la înscriere 2000 lei, la Crăciun 2000 lei și la 1 Aprilie 2000 lei.

Reduceri de taxe se acordă elevilor săraci și merituosi dar mai ales părinților cari au merite pentru prosperitatea morală și materială a Institutelor din Blaj. Elevii cari se bucură de reduceri de taxe sunt obligați a restitui toate reducerile acordate dacă părăsesc școala înainte de absolvire.

Blaj, la 16 Iulie 1938.

Direcțiunea

Judecăt. mixtă Mediaș Jud. Tr.-mare

No. G. 7162/3—1931.

Publicație de licitație

Subsemnatul delegat judecătoresc prin aceasta publică cum că în baza deciziei No. 7162/3—1931 a judecătoriei mixte Mediaș în favoarea următorului Susana Deppner dom. în Saroșul sâsesc repr. prin adv. Dr. Vasile Albu din Dumbrăveni contra următorului dom. în Saroșul pentru încasarea creanței de 2760 Lei cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Iulie 1938 orele 17 p. m., Nr. c. 280 la locuința următorului, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 mașină de cusut, 1 bivoliță, 1 taur mic de bivoliță, 20 feldere de cucuruz și 15 vedre, must în valoarea estimativă de lei 5450, în caz de lipsă și sub acest preț estimativ.

În cazul că acelea obiecte au fost supra-sechestrare și de alți următorii, licitația este ordonată și în favoarea aceluia.

Mediaș la 6 Iulie 1938.

1064 (1—1)

Delegat judecătoresc:
Șt. Vasilovschi

Posta gazetel

Păr. Sabin Olea. Am primit cele trimise și vă mulțumim. Am dat la tipar cele întâmplare la Techerer Ceealaltă se va publica abia la toamnă, când vom apărea din nou în 8 pagini. Mulțumesc pentru invitarea făcută și odată, când voi avea vreme, voi și merge bucuroși la Cib. Cu bine și cu sănătate.

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Școala Urbană de Gospodărie Gr. I. Română-Unită, Blaj

PROSPECT

Învățământul gospodăresc are de scop înzestrarea cu cunoștințele artel gospodărești pentru desăvârșirea educației sociale și morale a femeii. Învățământul Gospodăresc este teoretic și practic. În școala de gospodărie urbană gr. I, elevele se pregătesc pentru continuarea studiilor în secția normală de specialitate sau pentru a continua mai departe Liceul Menajer după terminarea acestuia și după bacalaureatul liceului menajer, absolventele pot continua secția normală de Gospodărie putând în felul acesta să devină profesoare de gospodărie la școlile secundare de fete. Această din urmă posibilitate se prezintă numai din toamna anului școlar 1937—38, când apariția noului regulament al învățământului gospodăresc aduce această schimbare foarte avantajoasă pentru elevele școlilor de gospodărie urbană.

Programa de învățământ este conform celei de gimnaziu, în cât după terminarea clasei IV se poate trece în cl. V a unei școli secundare de grad superior.

În clasa I-a a secției elementare se primesc eleve cu 4 clase primare, în cl. II-a cari au promovat cl. I-a a unei școli cu caracter secundar, sau au terminat cl. VII curs complet, în cl. III-a se pot primi și cele cari au făcut o școală de menaj rurală cu 3 ani. În anul al IV-lea se pot primi și absolvente a 4 clase secundare sau ale școlii profesionale gr. I.

La această școală se primesc pe lângă elevele cari urmează școala, și practice, a căror cursuri durează 3 luni.

Cererile de înscriere se primesc în fiecare zi la cancelaria școlii.

Elevele vor prezenta la înscriere următoarele acte:

1. Actul de naștere
2. Certificat de vaccinație
3. Certificat de naționalitate
4. Certificat de studii
5. Certificat de bună purtare

1. Taxele.

Taxe școlare	1800 Lei
„ pt. internat	6000 „
„ „ inspectoratul școlar	50 „

La intrarea în școală rata I a pe anul școlar 1938—1939	Lei 3050
La Crăciun	„ II-a „ „ „ „ „ 2400
La Paști	„ III-a „ „ „ „ „ 2400

Total Lei 7850

2. Obiectele:

1 cearceaf alb pentru acoperit patul lung 2 50 m.	1 săculeț alb pentru flut lucrari de toaletă
1 saltea lungă de 2 m.	2 kgr. săpun pentru rufe
1 perină	1 fileu negru pentru păr
1 plapomă sau șol	1 foarfecă, degetar, centimetru
3 rânduri rufe pentru pat	6 cârpe igienice
6 rânduri rufe pentru corp	1 m. șifon alb pentru perdelețe la pat
3 servete albe pentru masă	1 față de masă de bumbac lungă de 2 m. lată 1 1/2 m.
6 cârpe pentru bucătărie	1 mătură, perie de frecat, 1 sac
3 bonete albe după modelul școlii	1 lighian
2 șorțuri albastre cu mâneci scurte comandate în școală	1 planșetă 60/50 cm.
2 șorțuri albe, mici, de americană, lucrate în școală	1 cratiță 1/2 l.
1 șorț negru cu mâneci	1 vergea, un fund (cârpător)
1 bască albastră închis	1 cuțit pentru bucătărie
2 gulerașe de uniformă	1 castron de tablă smălțuită de 4 litri
1 cravată	1 coșuleț (corfiță)
1 pereche papuci de casă	1 tel pentru spumă
2 perechi ghete bune	1 șorț de mușama pentru spălătorie
1 jachetă de lână	1 mașină pentru călcat rufe, nichelată
1 pleptene rar și des	1 ceașcă cu farfarioară și linguriță
1 perie de dinți, una de unghii, una de haine și de ghete	1 tacâm (cuțit, furculiță, lingură) de alpacă
1 săpun de față, pastă de dinți, cremă pt. ghete	1 farfurie adâncă și una întinsă (de porcelan)
1 kgr. lână albă, spălată, netoarsă	1 Uniformă de gală, modelul școlii dela care nu se admit abateri.

Direcțiunea

Onor.

Prima Ardeleană Soc. An. de Asig. generale CLUJ

Subsemnatul Lelușiu Alexandru, învățător director în comuna Veza plasa Blaj, jud. Târnava Mică, prin aceasta exprim mulțumirea mea deplină, pentru lichidarea și achitarea promptă și neîntârziată a capitalului asigurat de lei 50.000, adică, cincizecimi lei, după Polița de Asigurare No. 27.268 contractată în anul 1936.

Repetând mulțumirea mea din nou, reco-

mand în modul cel mai călduros tuturor Onor. Societatea D. V. căci socotesc că o asigurare la Dv. este cel mai bun și mai potrivit lucru în vremile de mare nesiguranță și frământare prin care trecem. Ea pune la adăpost de orice greutăți atât pe bătrâni cât și pe tineri și face viața mai liniștită și mai frumoasă.

Veza, la 18 Iulie 1938.

N. Bârsan
Iancu Sabin
martori

Cu toată stima
Alexandru Lelușiu
inv. dir.